

De Arbeidersraden

Aan het einde van deze maand verschijnt bij de Uitgeverij De Vlam, postbus: Spartacus no 7046 Amsterdam Zuid II het tweede deel en tevens gebonden het volledige boekwerk: De Arbeidersraden. Hieronder laten wij het voorwoord volgen, dat is opgenomen in het tweede deel. „Hiermede publiceren we 't tweede (slot) stuk van „de Arbeidersraden“. Het beschrijft vooral het handelen en denken van de mensen, zoals dat uit de samenleving opgroeit. Het is een stuk psychologie geworden, zoals in de literatuur nog niet bestond. Het laat ons zien, hoe de gedachte bouwsels, het willen en de gevoelens uit de levensverhoudingen opgroeien. En niet in de zin, dat de maatschappelijke verhoudingen het doen en laten automatisch voortbrengen, maar hoe de menselijke geest een actieve functie van het leven is. Een machine brengt schoonsmeur, suiker of wat anders te voorschijn, maar geen gedachten of gevoelens. Armoede, welvaart, oorlog, brengen geen gedachten voort, maar ze zetten de mensen telkens voor problemen. Zo laat dit boek ons zien, hoe de menselijke geest de maatschappelijke gebeurtenissen tot gedachten, gevoelens en tot handelen verwerkt. Bijzonder mooi komt dit o.a. tot uiting in het hoofdstuk over „De Vijand“, waar we voor het eerst in de literatuur zulk een fijne ontleding vinden van wat zo dikwijls de Amerikaanse, Engelse, de Duitse enz. „mentaliteit“ wordt genoemd. Juist omdat de menselijke geest het verwerken van de maatschappelijke gebeurtenissen is, is dit boek tot een felle schreeuw naar werkelijke democratie geworden. „n Schreeuw, die wel in schrille tegenstelling staat tot het tegenwoordige streven in alle landen, om het gehele geestelijke en organisatorische leven „gelijk te schakelen“ met de belangen van de kapitalistische staten, wat een der verschijningsvormen van het verval der cultuur is.

Op het eerste gezicht schijnt de titel „De Arbeidersraden“ voor dit deel van het boek boek niet gelukkig gekozen te zijn, omdat in het bijzonder de geestelijke en politieke stromingen, zowel van de bourgeoisie als van de arbeidersklasse, in het verleden in hun ontwikkeling zijn geschetst. In dit verband moet echter verwezen worden naar het eerste deeltje over „De Taak“ en „De Strijd“ der arbeidersraden, waar deze de dragers der nieuwe cultuur, der nieuwe, wordende mensheid zijn. Deze strijd gaat nu beginnen. Hij heeft zich reeds in zijn eerste kiemen aangekondigd, in de telkens weer uitbrekende meer of minder zelfstandige klassebewegingen, die zich in ieder geval in West-Europa moeizaam aan de voogdij van vakverenigingen en partijen gaan ontwringen, om tot zelfstandig leven te komen. Wel is het mogelijk, dat zich eerst nog een derde wereldoorlog tussen de werkelijke bevrijdende grote klassebewegingen inschuilt, maar dat kan niets ver-

anderen aan de aard van de oplossingen der hangende problemen en het karakter van de komende beweging der arbeidende massa's. Daarom bevelen we een ernstige bestudering van dit boek aan aan hen, die worstelen met de vraagstukken van de tegenwoordige tijd.

Uitgeverij „De Vlam“.

Zo luidt dus het voorwoord waaraan wij weinig hebben toe te voegen. Aanvankelijk was de intekening tegen verlaagde prijs, maar gepaard gaande met vooruitbetaling, open gesteld tot 20 October 1946. Die termijn is bijna verstreken. Op verzoek van de werkers die de tekenings actie voeren, willen wij de termijn nog éénmaal verlengen. Voor éénmaal en voor slechts 10 dagen. Op 1 November wordt de termijn voor intekening definitief gesloten. Doet dus allen nu direct Uw bestelling en betaalt gelijktijdig. Bij de verschijning wordt U het bestelde dan direct toegezonden. De prijzen vermelden wij hierbij: De Arbeidersraden deel II ingenaaid f 1.60 De Arbeidersraden delen I en II ingenaaid De Arbeidersraden het gehele werk gebonden f 3.20. Na 1 November gelden de normale boekhandelsprijzen. Storten op postrekening 13500 t/n Gemeente Gira Amsterdam onder omschrijving bestemd voor L de Beer rekeninghouder B 2319 Amsterdam. Indien daarbij wordt omschreven wat wordt gewenst, is het inzenden van een afzonderlijke bestelling overbodig.

Uitgeverij „De Vlam“

Postbus „Spartacus“ 7046 A dam 2 d II

WAT ONS OPVIEL

De aandeelhouders hebben niets tegen nationalisatie. The Times van 3 Augustus bericht, dat tengevolge van de hoge afkoopsom voor de genationaliseerde kolen-industrie waarbij een nettowinst voor een zeker aantal jaren wordt gehandhaafd, zich een hernieuwde vraag naar kolenaandelen voordeed en zich mededeelde aan andere nationalisatie-fondsen.

V.S.V.-nieuws

AMSTERDAM. Door ziekte van den inleider wordt de lezingenreeks op MAANDAGAVOND in gebouw „Westende“ voorlopig onderbroken.

ROTTERDAM. Maandag 21 Oct. 1946 n.m. 8 u. gebouw Blaazenstraat 7. Cursus verg. Onderwerp: Loon en Prijspolitiek.

HAARLEM. De eerste bijeenkomst vindt plaats op VRIJDAG 25 OCTOBER in gebouw „Nijverheid“, Janstraat. Onderwerp: De ontwikkeling van het kapitalisme. Zaal open 7.45 uur.

Wapenstilstand in Indonesië

Vervolg van pag. 3

beschrijving teboven gaat, voor het nieuwe bestaan, dat zij zich denkt op te bouwen, bereid is tot het uiterste te gaan. Beiden weten, dat deze onteigening en dit breken met de vroegere verhoudingen ook het denken van de mensen in die zin beïnvloedt, dat elke poging om tot het oude terug te keren, van welke kant deze ook komt, met het grootste wantrouwen wordt ontvangen.

Dit is ook de reden, waarom Sjahrir zich eerst van de steun van het Republikeinse leger moet verzekeren. Want het zijn de honderdduizenden uit de massas die voor het bestaan van de Republiek willen vechten, wanneer dit in overeenstemming is met hun eigen nieuwe levensomstandigheden.

Zijn vertrouwen in Schermerhorn komt niet alleen voort uit diens verzekering, dat de troepen met vredelievende doeleinden komen, maar vooral uit zijn nadrukkelijk uitgesproken „onherroepelijk besluit“. Dit is de reden waarom hij en Schermerhorn kunnen onderhandelen en dit verklaart waarom door de Nederlandse regering Schermerhorn het beste kon worden vooruitgeschoven. De komst van de commissie-generaal in Indonesië, met Schermerhorn aan het hoofd en de bereidheid van Sjahrir om te onderhandelen, brengt de eensgezinde opvattingen van allen tot uitdrukking om het „extremistisch banditisme“ met wortel en tak uit te roeien.

ONDERVOEDING

De „Commissie-Koets“ onder leiding van Dr. Koets heeft onlangs een onderzoek ingesteld naar de toestanden in het binnenland van Java onder Republikeins bestuur, en onder meer 't volgende gerapporteerd: „De gezondheidstoestand is uitstekend. In de gebieden waar vóór 1942 ondervoeding heerste, bestaat zij thans niet meer.“

Onder de titel „Duizend miljoen mensen waren vóór de oorlog al ondervoed publiceert het „Vrije Volk“ op 30 Sept. j.l. cijfers van het aantal calorieën, dat per dag en per hoofd in diverse landen der wereld wordt genoten. Voor Nederland was dit aantal 2958 en voor Java „2040“. Rekening houdend met het feit, dat ongeveer 3000 calorieën per dag voor de in standhouding van een goede volksgezondheid noodzakelijk is blijkt wel dat de Javaan er slechter aan toe was dan zijn koloniale broodheren, die toch steeds volhouden zo goed voor den „inlander“ te zijn geweest.

Als we nu in een artikel van het Vrije Volk van 1 Oct. j.l. lezen, dat wij het in Nederland deze winter met een gemiddelde van 2108 calorieën zullen moeten doen, dan is het toch wel begrijpelijk, dat de Javaan niet meer naar de Nederlanders terugverlangt.

Hitler had ook liever kanonnen dan boten

26 October 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 43

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Alle gelden naar Uitgeverij „De Vlam“
postgiro 168797 te Amsterdam

Wapenstilstand - IS HET VERZET GEBROKEN?

„De kapitalist heeft geen andere maatstaf voor onze strijd dan de berekening van winst of verlies. Indien het hem geen verlies oplevert, zal hij neutraal blijven; hij zal voor ons zijn, wanneer er winst uit te halen valt en tegen ons, wanneer het hem verlies dreigt te veroorzaken.“

(Soetan Sjahrir).

Bovenstaande woorden zijn geciteerd uit Sjahrir's „Onze Strijd“, een brochure, die eind October 1945 werd gepubliceerd, korte tijd vóór hij de eerste formatie en de leiding van het nieuwe Indonesische kabinet op zich nam.

Het is juist een jaar geleden, dat Sjahrir deze gedenkwaardige woorden tot de Indonesische massa's richtte. Veel is er ginds in een jaar gebeurd, te veel om hier thans op te noemen. Maar toch zijn enkele momenten — nu de wapenstilstand gesloten is — de moeite waard in herinnering te worden gebracht.

Reeds de vorige week, in ons artikel „De Wapenstilstand in Indonesië“ werden enkele woorden gewijd aan de opstand, die zou uitbreken, wanneer Soekarno en anderen niet het initiatief zouden nemen tot het formeel proclameren van de breuk met het Nederlands gezag. Uit de woorden van Dr. Amir, die in dit verband werden geciteerd, bleek duidelijk dat er meer in de „binnenlanden“ had plaats gevonden, dat uit de kranten, die „trouw“ waren aan de verklaring van de Koningin, kon worden afgeleid. Langzaam drong dit tot de toenmalige regering Schermerhorn door. In een radiorede verklaarde deze minister-president openlijk, dat een sociale revolutie in Indonesië zich had voltrokken. De reactie op dit bericht was opmerkelijk. Ondanks alle schone woorden en beloften van trouw aan de pas herkregen vrijheid van meningsvorming en vrijheid van drukpers, werd deze belangrijke uitspraak door de dagbladen — een enkel z.g. links-democratisch blad uit-

gesloten — niet overgenomen. Zeker kan dit niet verklaard worden uit gebrek aan plaatsruimte. Een sociale revolutie is nu eenmaal een gebeurtenis, die niet elke dag pleegt plaats te vinden.

Het feit, dat men bewust het Nederlandse volk dit wereld-historische gebeuren niet mededeelde kan dan ook alleen verklaard worden uit de angst, die men koesterde voor de sympathie die deze omwenteling bij de — vooral in die tijd zeer onrustige — arbeidersbevolking zou teweegbrengen.

Veel meer werd van officiële zijde en door de meeste kranten de nadruk gelegd op z.g. terroristische acties, die ondernomen zouden zijn door de zo langzamerhand tot mythe geworden „extremisten“. Comité's werden opgericht. Zij stelden zich vooral ten doel de wredeheden, die waren begaan, zo breed en sensationeel mogelijk uit te meten. Aan papier was voor dit doel geen gebrek en de invloed van deze propaganda bleef dan ook niet uit. Was oorspronkelijk in de burgerlijk-democratische pers een streven aanwezig door de Indonesiërs geëist gehele onafhankelijkheid te ondersteunen, al spoedig trok men zich terug op de 7e Decembertekening, die later zo zinnig werd gesymboliseerd in de „7e December-divisie“.

De Nederlandse troepen gingen aan land en versterkten de reeds aanwezige Engelse bezettingslegers. Gevechtsstellingen werden ingenomen, voorpostengevechten geleverd. Maar ondanks alle intimidatie scheen het alsof de Indonesische bevolking van geen wijken wist. Integendeel, de strijd ontbrandde... en hoe Soerabaja werd voor een belangrijk deel vernietigd en de bevolking verdreven. En toen kwam Bekassi en er werd opnieuw gedacht aan de vervolgen en vermoorden.

Uit de inhoud:

Oppositie in de E.V.C.
De vrijwording van de geest
Engelen politiek in het
nabije Oosten
Dreigende inflatie

den van Putten. Bekassi, Soerabaja om maar enkele te noemen, waren „brand“-punten van verzet, waar twee werelden botsten, waar gevochten werd omdat beide honger hadden, de één naar winst, dus de ander naar brood.

En met elke bom die viel en met elk huis, dat in brand werd geschoten, werd de haat dieper, maar ook de overtuiging gestrekt, dat de Hollanders in Indonesië iets hadden te zoeken, iets kwam halen. En van stad tot stad, van dessa tot dessa zullen de woorden van Sjahrir zijn gegaan:

„De kapitalist heeft geen andere maatstaf voor onze strijd dan de berekening van winst of verlies.“

WIE ZIJN DE EXTREMISTEN?

Er is reeds vaak over „extremisten“ geschreven. Maar slechts weinigen zullen vermoeden, dat zij een zeer belangrijke groep van de bevolking vormen. Het zijn hier niet alleen de arbeiders maar ook en vooral de boeren. De laatste zullen weten, dat de terugkomst van de Hollanders tegelijkertijd betekent, dat de gronden, die gebruikt worden voor het verbouwen van voor de Indonesiërs onontbeerlijke voedingsmiddelen weer zullen worden omgeploegd voor de cultuurgewassen, die straks op de wereldmarkt zullen worden geveild.

De Indonesische massa's is het wel bekend, dat de terugkeer der cultuurmaatschappijen zal betekenen: verdrijving van de grond en arbeid van als slaven behandelde toonarbeiders tegen een nauwelijks voldoende loon. De vrees, die daarvoor bij de massa's bestaat, staat hen in de opvatting, dat onherroepelijk moet worden gehandhaafd datgene, wat nu eindelijk, na honderden jaren van onderwerpenheid en schrijnende armoede, is verkregen. Vandaar de onverzettelijke wil honderdduizenden in een leger te gaan en zich te verdedigen en de bereidheid van desnoods met primitieve wapenen te vechten tegen het pantser waarmee de koloniale beschaving zich omgordt. Voor de Indonesische massa's was nu het leven gevuld met vechten werken. Dat was de inhoud van de sociale revolutie, die zich had voltrokken. Zij kwam niet voort uit een ideaal, dat door de leiders werd gepropageerd of uit de verandering

der levensomstandigheden, maar ook het bewustzijn der miljoenen verdrukten, dat zij hun wereld hadden veranderd.

Doordat de Hollandse ondernemers waren verdwenen en het economische leven toch moest doorgaan werd men gedwongen de productie zelf te organiseren. Er werd gemeld, dat er bedrijfscomités en arbeiderstaden waren gevormd en dat de productie met primitieve en verouderde productiemiddelen op gang was gezet. Zeker, er was ook veel onderlinge strijd en het was moeilijk om te gewinnen aan zelfstandige en verantwoordelijke beslissingen, terwijl nog zo kort geleden het barse commando had bevolen tot slaafse onderwerping. Maar het moest en het ging, al zij het haperend. Ook deze ontwikkeling echter werd gebroken: Soerabaja en Semarang spreken een duidelijke taal.

En zij die in de havensteden voor een nieuw leven vochten en diegenen, die in de diepe bin. en landen van de eilanden dit alles hoorden, waren nog meer verbittert en de strijd wil nam toe. En deze niet te doden geest om alles op alles te zetten, bereidheid van deze mensen om, als het moest, in een ongelijke strijd zichzelf te vernietigen, deze mensen noemde men „extremisten“. Wij weten het, er zal worden geprotesteerd, en men zal alleen wijzen op de ontvoering, de koppensnellerij, moord en nog veel gemener middelen tegen vrouwen en kinderen, in de concentratiekampen begaan. Maar dan kan ons antwoord binnen het raam van deze kolommen alleen zijn: de 300-jarige christelijke zending heeft niet veel vruchten afgeworpen.

Maar de moord was een feit en een sluwe propaganda slaagde er in om moord en politiek-maatschappelijk extremisme synoniem te verklaren. Listig probeerde men gebruik te maken van de primair reagerende gevoelens der Nederlandse arbeiders, die nog zo kort geleden de praktijken van de partij-beesten van het nationaal-socialisme hadden leren kennen.

De leugen kan de werkelijke angst niet bedekken, de angst voor het groeiend zelfbewustzijn der Oosterse massa's. Dit was het, wat gebroken moest worden en wat het doel was van het „onherroepelijk besluit“. De middelen, die men echter gebruikte, bestonden niet alleen in het zenden van troepen en het bombarderen van dessa's. Daarnaast probeerde men twedracht te zaaien binnen de rijen der nationalist. En het kan niet anders gezegd worden: de Nederlandse regering is er uitstekend in geslaagd. De taak die zij had, was zich in verbinding te stellen met die personen en groepen, waarmee een compromis mogelijk was. En deze vond zij gepersonifieerd in Sjahrir, die door de leidende nationalistische partijen naar voren werd geschoven, niet alleen als kabinetsformateur, maar ook als onderhandelaar. Vooral dit laatste mag in onze beschouwingen niet uit het oog worden verloren. Sjahrir werd door de nationalis-

tische partijen als minister-president benoemd en is het met een korte onderbreking bij voortdurende gebreken. Het ministerie-loos tijdperk in Indonesië werd gebruikt om de nationalistische beweging van linkse lementen te zuiveren. De „linkse stroming“ werd geliquideerd.

Hieruit blijkt, dat de politieke „extremisten“ niet sterk genoeg zijn de heden-daagse ontwikkeling te kunnen tegenhouden. Overwinnaars werden die Indonesiërs, die met de Hollanders wilden samenwerken of m.a.w., die de radicale beweging onder de arbeiders en boeren wilden vernietigen. Daarvoor is niet alleen een betrouwbaar leger nodig, maar ook de eventuele hulp van de Nederlandse troepen, hoe „smadelijk“ dit ook naar Sjahrir's eigen woorden zou zijn. De vraag is of de verzetswijf, die onder de miljoenen der massa's leeft, door een eenvoudige overeenkomst tussen Sjahrir en de Nederlanders kan worden weggedecreteerd. Reeds zijn er berichten, die „sombere klanken“ laten horen. In hoeverre deze juist zijn, is nu nog niet na te gaan. Afgewacht moet worden, of de veranderingen, die de Nederlandse regering, — ondersteund met Sjahrir's woord wenst door te voeren, zonder enig verzet van de zijde der werkende massa's zullen worden geaccepteerd. Waarschijnlijk is dit niet. Of dit echter ook betekenen zal, dat de weerstand bij de bevolking het karakter van georganiseerd, militair verzet (stakingen, e.d.) zal aannemen, zal ons spoedig bekend zijn. Het zal een toetssteen-blijken te zijn voor de beantwoording van de vraag, in hoeverre de omwenteling der levensomstandigheden zich heeft geconsolideerd en zich in het bewustzijn der massa's heeft vastgezet.

Wij maken onze lezers er op attent, dat het artikel „Wapenstilstand in Indonesië“ in Spartacus No. 42 (19 October 1946) geschreven werd voordat het bericht van de wapenstilstand bekend was.

De wil van het volk

In Frankrijk werd een nieuwe grondwet aangenomen met 9.200.467 stemmen vóór en 7.720.676 stemmen tegen bij 7.776.839 onthoudingen. Van de totaal stemgerechtigde bevolking heeft dus ongeveer 37 pct. vóór een nieuwe grondwet gestemd, terwijl de overige 63 pct. geen blijk heeft gegeven deze nieuwe grondwet te wensen. Het zal dan ook velen een raadsel zijn, hoe het mogelijk is, dat die nieuwe grondwet als de wil van het volk wordt ingevoerd. Dat de wil van het volk in parlement en regering anders wordt gezien dan door het volk zelf, blijkt wel uit de verklaring van minister Jonkman, die ons mededeelde, dat in het parlement met 39 tegen 4 stemmen de uitzending van dienstplichtigen naar Indonesië werd goedgekeurd, terwijl er naar onze mening een groter gedeelte van ons volk tegen deze uitzending bezwaren heeft dan door de cijfers 39 tegen 4 wordt gewettigd. Een volksreferendum daaromtrent zou onzen minister wel eens lelijk kunnen tegenvallen.

Voorlichting?

Wij lezen in het „Weekbericht nr. 730“ dd. 9 Oct. 1946, een uitgave van het makelaarskantoor H. Oyens & Zonen te Amsterdam, een beschouwing o.a. over de situatie en vooruitzichten ten aanzien van Indonesië, en troffen daarin de volgende zinsnede aan:

„Bij de beoordeling van de toekomstige rentabiliteit hangt ook alles af van de toekomstige verhouding tussen moederland en Nederlands Oost-Indië. Ofschoon in hoge en hoogste kringen te dien aanzien nogal blijmoedige geluiden worden vernomen, kan het heden vooralsnog onmogelijk tot verheugenis stemmen. Nog steeds moeten wij met inlandse rebellen, die blijkens berichten uit particuliere bron nog steeds ondenkbare wreedheden plegen, onderhandelen onder oppertoezicht van vreemde (Engelse) diplomaten, wat op zichzelf reeds volkomen in strijd is met 's lands waardigheid en soevereiniteit.“

Wij wisten en weten natuurlijk wel hoe de geestesgesteldheid in deze kringen van de Partij van de Vrijheid is. Het is echter goed het toch nog eens te signaleren als voorbeeld van „voorlichting“. De heren kunnen het niet verkroppen, dat er voor hen wezenlijk iets aan het veranderen is. Zij kunnen alleen maar denken in waarden van aandelen en ofschoon zij de mond „vrijheid“ belhiedende bedoelen zij inderdaad slechts „vrijheid om uit te buiten“ en zijn ze slecht te spreken wanneer ze gewaar worden, dat zij niet meer het alleenrecht hebben tot die uitbuiting en er nog meerdere haaien op de kust zijn gekomen.

Sowjet-zeelieden als loondrukkers

Uit „Action Syndicaliste“ 15-9-'46, die het ontleende aan „Industrial Worker“ (Chicago van 22-6-'46).

Op 8 Juni heeft zich in de haven Vera-Cruz het volgende voorgedaan: het russische schip „Sovrov“ liep de haven binnen om vruchten te lossen. De georganiseerde arbeiders van de haven meenden, dat zij, als gewoonlijk dit werk konden verrichten, verklaarde, dat hun lonen te hoog waren en gaf aan de bemanning van zijn schip opdracht om dit werk uit te voeren. De mannen van het schip gingen inderdaad aan de arbeid en de Mexicaanse politie werd gemobiliseerd om de arbeiders van de haven te „kalmeren“, terwijl de Russen met lossen bezig waren. Thans verlangen deze Mexicaanse arbeiders betaling van het werk, dat de russische zeelieden hun ontnomen hebben in strijd met de normale regeling, die voor de haven van Vera-Cruz is vastgesteld.

Opmerking: Met welke middelen zal men de russische matrozen gedwongen hebben dit onderkruiperswerk te doen?, zo vragen wij ons af.

Oppositie in de E.V.C.

Eindelijk zijn er nu toch tekenen, die er op wijzen, dat er in de E.V.C. leden zijn, die zich niet zonder weerstand neerleggen bij het versjacheren van hun organisatie aan het N.V.V. Er is een manifest uitgekomen, ondertekend door een groot aantal vooraanstaande werkers in de E.V.C., waarin „alarm“ wordt geslagen, om de organisatie niet te laten verkwanselen. Blijkbaar hadden deze tegenstanders van de fusie gedacht, dat het met de fusie niet zo'n vaart zou lopen, aangezien een groot aantal leden er tegen zijn. Zij hebben nu moeten ontdekken, dat het op de mening der leden in de E.V.C. niet aankomt; dat men, om tot de fusie te komen, volstaan kan met de toestemming van een uitgezocht aantal besturen. En niet alleen, dat deze ja-knikken, maar zij hebben ook onder leiding van het hoofdbestuur langs organisatorische weg er voor gezorgd, dat de oppositionele besturen en popagandisten de mond is gesnoerd.

Op Vrijdag 4 October is (volgens b.g. manifest) door de Landelijke Raad het volgende besluit genomen:

- 1) Den Hoofdbestuurders der E.V.C., die het niet met het fusie-rapport eens zijn, wordt verboden in vergaderingen van hun afwijzende houding blijk te geven.
- 2) Aan de leden van de Landelijke Raad wordt eenzelfde verbod opgelegd.
- 3) Het H.B. en de leden der Landelijke Raad hebben er met alle kracht voor te zorgen dat het fusie-rapport wordt aangevaard.
- 4) Het is aan de leden in de plaatselijke bedrijfspgroepen niet toegestaan wijzigingen of amendementen voor te stellen op het fusie-rapport, want het fusie-rapport moet in zijn geheel worden aangevaard.
- 5) Aan de afdelingen wordt verboden zelf inleiders aan te wijzen. Zij mogen slechts inleiders laten optreden, die door de hoofdbesturen der Landelijke Bedrijfspgroepen onder nauwkeurige controle van het hoofdbestuur der E.V.C. hiervoor zijn aangewezen.
- 6) Al deze inleiders zullen alleen het ja-standpunt mogen verdedigen!!!

Wij mogen wel veronderstellen, dat niemand meer over de betekenis van zulke besluiten in het onzekere verkeert. Met dit besluit is het Fusie-rapport aangevaard, want, wie er tegen is, moet voortaan zijn mond houden. Doet hij dat niet, dan wordt hij geschorst of gelijkwideerd. Alle gelamenteer over ondemocratisch optreden van de Centrale Leiding doet hier niets af aan het feit, dat een „leiding“ besluiten kan nemen van een dergelijke strekking en bovendien de macht heeft, leden en besturen te dwingen zich er aan te hou-

den, op straffe van buiten de organisatie te worden gezet. Hier blijkt duidelijk, dat de E.V.C. voor de strijdwillende arbeiders reeds lang verloren is. Ze is geen organisatie van de arbeiders meer, maar een organisatie, waarover de Centrale Leiding beschikt.

Niet de arbeiders en hun bedrijfsorganisaties hebben het te zeggen, maar de „leiding“. De ondertekenaars van het manifest hebben begrepen, dat zij hiertegen georganiseerd moeten optreden. De besturen van hele afdelingen zoals Rotterdam, Dordrecht, Maastricht, Groningen enz. hebben hun naam er onder gezet. Men zal gehele afdelingen niet zonder meer uitsluiten, en zo geeft het georganiseerde optreden de mogelijkheid toch zijn stem te laten horen. Het is een eerste stap, om weerstand te kunnen bieden aan het uitleveren van de organisatie aan het N.V.V. Maar deze oppositie, die wekenlang gewacht heeft met in het openbaar voor haar standpunt op te komen, aarzelt ook nu nog. Ze doet alle moeite om niet voor een echte oppositie te worden aangezien.

Het manifest van de oppositie keert zich met klem tegen de oprichting van een „revolutionnaire“ vakbond, maar spreekt zich uit voor de „eenheid“ van de E.V.C. „Redt de E.V.C.“, zo sluit het manifest. Hieruit blijkt, dat de oppositie zich aan de organisatorische regelen wil blijven houden, ook al worden alle machtsmiddelen in de organisatie daardoor Blokszijl en consorten in handen gegeven. De leden worden opgeroepen de democratie in de organisatie te herstellen en zodoende de E.V.C. weer te maken tot een strijdorganisatie voor en door de arbeiders. Hoe goed de bedoelingen ook mogen zijn, het is toch het paard achter de wagen spannen. Want de E.V.C. is geen strijdorganisatie meer en daarom kan er ook geen wezenlijke democratie meer in bestaan.

Reeds vaak hebben wij in Spartacus erop gewezen, dat in de E.V.C. twee tendenzen, twee wilsuitingen aanwezig waren. De ene is de wil van de arbeiders om te strijden tegen het kapitaal en tegen de druk die op hen wordt uitgeoefend, door zich op grondslag van de bedrijven te organiseren. Juist de verraderlijke rol die de oude vakbonden hierin in het verleden hebben gespeeld, had hun geleerd, dat ze de strijd alleen konden voeren, als ze de strijdorganisatie op grondslag van de bedrijven opbouwden, om zodoende over de organisatie en ook over de strijd zelf te kunnen beslissen.

De andere is de vakbondsgedachte, die naar erkenning van de vakbond door de kapitalisten en hun officiële organen streeft, die de belangen der arbeiders wil behartigen door onderhandelingen met en in deze organen. Beide stromingen leven in de E.V.C. De

ene komt tot uiting in de acties der arbeiders en in hun pogen deze acties van de bedrijven uit te organiseren en zelf te leiden. De andere wordt vertegenwoordigd door de besturen van de vakbonden, die het als hun speciale taak zien tot overeenkomsten met de ondernemers te komen, daarvoor de erkenning van de vakbond nodig hebben en in de „Stichting van de Arbeid“ met andere bonden en ondernemersorganisaties moeten samenwerken, onder toezicht van de regering. Maar niemand behoeft er aan te twijfelen, dat de besturen van de vakbond, ook die van de E.V.C., deze functie alleen kunnen vervullen, als zij zich „aan de regels van het spel“ houden. M.a.w. ze moeten de acties der arbeiders afkeuren, de strijd der arbeiders breken.

Zo toont de werkelijkheid aan, dat het ene het andere uitsluit. Het ene is aan het andere vijandig. De gedachte, die in de hoofden van vele E.V.C.-arbeiders leeft, dat en de strijd van de arbeiders en de erkenning van de vakbond met de daaruit voortkomende samenwerking in de Stichting van de Arbeid in één organisatie met elkaar verbonden kunnen worden, is een illusie gebleken.

Het bestuur van de E.V.C. heeft kans gezien het karakter van de E.V.C. te veranderen in de richting van een raschte vakbond. De organisatie voor de strijd van de bedrijven uit leeft niet, de zelfstandige strijd vindt van het organisatie-apparaat geen steun, integendeel, hij wordt bestreden. Zo is de E.V.C. geen strijdorganisatie meer, maar een vakbond, wat het tegendeel ervan is.

De oppositie vecht hiertegen, zij wil van de E.V.C. weer een strijdorganisatie maken, en het mag hier wel gezegd worden, dat elke revolutionnaire arbeider daaraan zijn steun moet geven. Maar haar strijd is zinloos als zij meent, dat te kunnen doen door herstel van de democratie in de organisatie te eisen. Het gaat er niet om, of de centrale leiding onder Blokszijl door een andere leiding wordt vervangen, ook niet of het Fusie-rapport wordt verworpen en in de plaats daarvan een fusie met het N.V.V. op andere(?) grondslag wordt geprobeerd. Een weer opgelapte E.V.C. die ook naar erkenning streeft, anders dan Blokszijl en consorten het willen — een nieuwe E.V.C. die en vakbond en strijdorganisatie wil zijn, zou alleen de tragedie herhalen. De enige weg die de oppositie kan volgen om tot een strijdorganisatie te komen is, de arbeiders in de bedrijven te activeren, zodat zij hun eigen organisatie in de bedrijven opbouwen en in handen houden. Deze met elkaar te verbinden door afgevaardigden, die in gewestelijke en landelijke raden bijeenkomen, om zo een gemeenschappelijke leiding te vormen. Gaat de oppositie deze weg, dan behoefte ze niet bang te zijn, dat ze door Blokszijl en consorten bestreden wordt, want dan hebben deze hun zeggenschap over de strijdorganisatie van de arbeiders verloren.

EN DE AKKER IS DE WERELD

Wij hebben in onze rubriek „Grep uit de revolutionaire literatuur“ de aandacht gevestigd op boeken, die een episode uit de klassenstrijd uitbeelden, omdat wij meenden, dat de arbeiders deze boeken moesten lezen. Dat betekent echter niet, dat wij van mening zijn, dat wij ons uitsluitend tot deze lectuur zouden moeten beperken. Er zijn boeken genoeg verschenen die niet direct spreken van de strijd der onderdrukten en toch voor ons van waarde zijn. Ik denk hierbij b.v. aan het kortgeleden bij de Uitgeverij E. M. Querido, te Amsterdam verschenen boek „En de akker is de wereld“ van Dola de Jong.

Dit boek is daarom voor ons van waarde, omdat het een schel licht werpt op de bestaande verhoudingen en men bij het lezen voelt, dat de schrijver het leed van de mensen en vooral van de kinderen heeft meegemaakt. Hun nood, hun angst, hun leed was haar leed. Er zijn helaas maar al te weinig die zich zo in het voelen en denken van hun medemensen kunnen inleven. En dat hebben we juist zo nodig.

De taal is zeer sober. Nergens een poging tot mooischrijverij geen sentimenteel-gedoe, geen gevoelsuitbarstingen. Juist deze eenvoudige wijze van zeggen, spreekt dieper, is indringender, dan alle breed-uitgesponnen verhalen over gevoelens of psycho-analytische overpeinzingen, waar de moderne literatuur zo rijk aan is. Maar ieder feit, ieder gesprek, ja iedere zin, is vol van het leed. Ze laat ons meeleven met oorlogsvluchtelingen, die overal uit Europa aan de Franse kust van Noord-Afrika zijn gestrand. Kinderen en volwassenen, allen hebben hun verleden, allen hebben hun angst, hun leed, hun ontworfeld-zijn.

Dola de Jong zegt het zo eenvoudig en zo tekenend: „Een hongerende spreekt van brood, een eenzame van het verleden, een beroofde van rijkdom, een gevangene van vrijheid. Een emigrant spreekt van brood, van het verleden, van rijkdom en vrijheid.“ „En de akker is de wereld, en de kinderen zijn als het zaad...“ Deze akker is het symbool. De akker is droog, uitgeput en de mensen zwogen en slepen op de akker van de ochtend tot de avond. Zij drenken de akker met hun zweet, hun bloed, de akker blijft droog en onvruchtbaar. „De toekomst is aan de jeugd! Maar wie sprak over het heden? Wat had de jeugd aan die toekomst, als ze nu voor die toekomst bedorven werd? De jeugd in Europa wordt gevoed met haat, geleid door angst, en opgevoed tot moord. En niet alleen in Europa!“

De hoofdpersonen in dit boek zijn Aart, zijn vrouw en de kinderen, die hij op zijn doorreis van de weg oppiekt heeft. Ze zwogen op de akker, maar al hun zwogen baat niets.

Aart is het type van de man, die zich het liefst op een eilandje buiten de lelijke maatschappij zou hebben opgesloten, omdat hij te laf is en te weinig maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel bezit, om er middenin te blijven en mee te vechten.

Maar hij merkt al spoedig, dat hij de wereld niet kan ontvluchten. Omdat een mens alleen niet leven kan. Als dan de moeilijkheden van deze maatschappij toch weer op hem aanstormen, kan hij er niet tegen op. Het is de zeventienjarige Hans, zoon van een Duitse illegale werker, die het roer van hem overneemt en het „gezin“ van de onmiddellijke ondergang redt.

Een type als Aart is geen uitzondering, we ontmoeten ze overal, die halfslachtigen, die de fouten van deze maatschappij wel inzien, maar te laf zijn om mee te vechten en liever stilte aan de kant gaan staan.

Zonder het te willen, werken ze mede, het kapitalisme in stand te houden. Als je dit boek uit hebt gelezen, dan weet je: niet alleen in Noord-Afrika tijdens de oorlog, maar over de gehele wereld hebben de beroofden geleefd, en leven ze nog, zo krimpachtig, zo verbitterd, zo wanhopig.

En de kinderen? Ze dachten niet na over wat gebeurd was, en over wat nog gebeuren zou, maar in hun herinnering bleef het leed en de achtervolging en in hun spel en verhalen bleef altijd iets hangen van de verschrikking en het verlangen naar vergelding.

„En de akker is de wereld, en de kinderen zijn het zaad!“ Laten we er op letten, op dat zaad. Laten we niet vergeten, hoe de oorlog deze kinderzielen misvormd heeft. Ook nu nog wordt de jeugd in Europa, gevoed met haat, geleid door angst en opgevoed tot moord!

De vrijward van de geest

Door de kneding van de geest tracht de heersende klasse zich met hand en tand te verzetten tegen de gevolgen van de doorbreking van haar sinds eeuwen bestaand monopolie van de verworven kennis en wetenschap.

Want met die doorbreking is een periode van sociale revoluties ingeluid, wier einde de ineenstorting van het kapitalisme en de opbouw van het communisme zullen zijn.

Litgaande van deze stelling, die door de loop der gebeurtenissen als juist zal worden erkend, is er voor de arbeidende klasse geen reden om pessimistisch te zijn over het resultaat van de grote wersteling, aan de vooravond waarvan wij staan.

Toch zijn er veel ongeduldigen, die wanhopig aan de overwinning in afzienbare tijd. Ze achten de arbeidersklasse niet in staat om zelfstandig voor haar eigen belangen op te komen en zelf eigen ideeën over maatschappelijke omvorming te ontwikkelen.

Wanneer wij echter de blik terugwerpen, dan komen wij tot het besef hoe jong de arbeidersklasse eigenlijk nog pas is.

Is in Engeland de ontwikkeling der groot-industrie en daarmee de vorming van de klasse van loonarbeiders op grote schaal na 1800 begonnen, elders zette die ontwikkeling veel later in. In de meeste landen begon deze klasse zich pas goed te ontwikkelen omstreeks 1860, zoals in Duitsland en Nederland. In Italië

ongeveer 10 jaar later, terwijl Rusland deze ontwikkeling in omvang te zien geeft bij het begin van deze eeuw. In China en Engels-Indië is het proces nog in volle gang. Daar is de arbeidersklasse nog in wording en Amerika en Australië werden pas in de loop der 19e eeuw bevolkt.

Bij de beoordeling van de geestelijke toestand van de arbeidersklasse op het ogenblik en van toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden moet deze „jeugd“ altijd in het oog worden gehouden.

Iedereen weet, onder welke afschuwelijke voorwaarden de arbeiders moesten werken in het begin-periode van het industriële kapitalisme. Lage lonen, veertien-urige werkdag, vrouwen- en kinderarbeid, krotten van woningen.

„Wat theater, concert, tentoonstellingen en literatuur voor de bezittende klasse waren, dat waren alcoholisme en de glans van de kerkaltaren voor de arbeiders“. In deze poel van ellende moest de arbeidersklasse haar strijd voor lotsverbetering beginnen. Maar hoe? Voor ons lijkt dit nu vrij eenvoudig. Maar voor hen sprak dit niet zo vanzelf. Organisatie was een nauwelijks bekend ding. En samen strijden is alleen mogelijk, wanneer er voldoende solidariteitsgevoel aanwezig is. Maar waar moesten ze dat vandaan halen. Ze hadden het niet. En nieuwe gevoelens, ontstaan niet door preken maar ze ontstaan uit de harde strijd van het leven. Mochten er hier of daar arbeiders in staking gaan, er waren altijd weer hongerende sloebbers genoeg bij wie het

solidariteitsgevoel nog niet ontwikkeld was en die hun klasgenoten in de rug aanvielen, door als onderkruiper op te treden.

Binnen deze arbeidersklasse moest een diepe geestelijke omvorming plaats grijpen, om voor haar eigen belangen te kunnen opkomen. Organisatie en solidariteit zijn gauw gezegd, maar een hele generatie was nodig, om de eerste beginselen er van door de harde beproevingen van het leven te leren.

Wanneer wij ons die moeilijke geestelijke ontwikkeling voor ogen houden, is het duidelijk, dat wij in de verschillende pogingen tot verovering van de macht die de geschiedenis ons te zien geeft in de Chartistenbeweging, de revolutionaire bewegingen in Europa van 1848, de Parijse Commune van 1871, de Russische en Duitse Revolutie na de eerste wereldoorlog, niet zonder meer, als mislukkingen mogen zien. Zij zijn te beschouwen als episoden in een voortgaande worsteling waarin zich telkens een hoger peil van kracht en bewustzijn aan ons vertoont. Een van de voornaamste gevolgen van dit geestelijk groeiproces is wel de gewijzigde positie van de vakbeweging. Het is volkomen begrijpelijk, dat in de beginperiode, toen de arbeiders als afgejakkerde dieren door het leven gingen, de vakbeweging als „natuurlijke“ leider van alle bewegingen der arbeiders optrad. Niemand kon verlangen dat deze massa van ongeschoolde arbeiders haar eigen leider zou zijn.

Reeds in „De Kneding van de Geest“ hebben wij de vinger gelegd op de slotphase der verwordingsgeschiedenis van de vakbeweging. De vakorganisaties waren

uitgegroeid tot reusachtige ondernemingen, die zich met het verhandelen van de arbeidskracht bezig hielden. Als strijdorgaan hadden ze afgedaan. Hun parool was niet meer strijd, maar vrede tussen kapitaal en arbeid. De maatschappelijke nood dwong echter de arbeidersklasse tot strijd, die zich dan ook talloze malen baan brak in „wilde“ bewegingen, d.w.z. zonder de leiding van de vakverenigingen onder leiding van strijdcomités uit de arbeiders zelf. En hoe onvolkomen en hoe gebrekkelijk ze hun bewegingen ook doorvoerden, gaven ze toch een geweldige vooruitgang te zien, vergeleken bij de strijd in het beginnend kapitalisme. Nu zeggen ze: Als de vakverenigingen niet willen, dan doen we het zelf.

Dat is de geweldige groei in kunnen en inzicht, voortkomende uit de innerlijke tegenstellingen van de tegenwoordige maatschappelijke orde. Juist in dat zelf doen ligt een niet te peilen kracht voor de vrijwording van de geest. Werd vroeger de leiding, dus het denken, aan de leiders over gelaten, nu moeten de eigen hersens er aan te pas komen. Van het allergrootste belang is hierbij dat het denken, dat door het kapitalisme gericht is op het „ik“ nu ingesteld wordt op het „wij“.

Door de zelfactie van de arbeiders, door de eigen strijd, waarbij zij meer dan ooit op elkaar zijn aangewezen, komt de solidariteit in haar hoogste vorm naar voren. De egocentriciteit, het in denken en voelen opgesloten zijn in eigen en kring vrucht van de individualistische cultuur van het kapitalisme, wordt doorbroken en het denken richt zich in en door de zelfstandige strijd meer en meer op de collectiviteit.

Nog zijn het slechts de eerste schreden, die op de weg van het zelfstandig optreden der massa's zijn gezet, maar het begin is er. Het afsterven der oude vormen van organisatie gaat gepaard met de wording van nieuwe maatschappelijke krachten, die de bevrijdingstijd der mensheid verder zullen dragen.

EEN LICHTPUNT

Een kameraad toonde ons een handvol formulieren, die hij tijdens één dag werkloosheid van arbeidsbeurs enz. had ontvangen. Tevens was, voor zover hij wist, over zijn geval zes maal getelefoneerd. Nevens zijn ontslagbewijs had onze kameraad 4 kaarten en formulieren nodig tot inschrijving enz.

Het enige lichtpunt, dat hij tijdens zijn kortstondige werkloosheid ontdekte was, dat hij bemerkte, dat nooit meer een massale werkloosheid kan optreden, omdat één werkloze gemiddeld vier ambtenaren werk verschaft.

Gesprek met Lenin Stalin's gevangenis

door Ciliga

Lenin's positie IV.

Hoe handelde Lenin op dat ogenblik? Hij stond voor een definitieve beslissing en was voorstander van de uitsluitende macht der burokratie. Bij verspreiding gaf hij een toe, dat onder het mom van de discussie over het vakverenigingsvraagstuk, de werkelijke strijd om de verwijdering der arbeidersklasse uit het beheer der produktie ging. De verklaring van Lenin luidt: „Indien de vakverenigingen waarvan negen tiende der leden arbeiders zijn, die niet bij de partij zijn aangesloten, de leiding der industrie kon kiezen, wat is dan de zin der partij?“

Zelfs het resterende tiende gedeelte hadden dezelfde eisen als zij, die geen partijlid waren. Een duidelijke afbakening naar klasse kenmerkte dit beslissende debat: enerzijds de arbeiders, hetzij al of niet in de partij, die opkwamen voor arbeiderssocialisme en aan de andere kant de burokraten — partijleden of niet — die voor burokratisch staatskapitalisme waren. Lenin beloofde de arbeiders het recht van staken als vergoeding voor de afname der fabrieken. Als of de arbeiders de Oktoberrevolutie hadden gevoerd om het recht van staken te verkrijgen.

De houding van Lenin tegenover de Liberalen in zijn burokratisch kamp was ook veelbetekenend. Toen de groepen van Trotski, Bucharin en Sapronov, die een tussenpositie innamen, een matiging voorstelden van het uitsluitend burokratisch beheer door toelating van arbeiders tot de organisatie der produktie met raadgevende bevoegdheid, bestreed Lenin dit voorstel op stellige wijze en nam scherpe organisatorische maatregelen tegen hen wegens deze weifelachtigheid op het tiende kongres der Kommunistische partij in Maart, 1921. Lenin weifelde inderdaad niet. Nadat hij de spreekbuis was geworden van de verlangens der partij en sovjet-burokratie, nam Lenin met onwrikbare hardheid de fabrieken van de arbeiders af, hun fundamentele revolutionaire verovering, de enige hefboom, waarmee de arbeiders in staat waren de zaak van hun bevrijding, de zaak van het socialisme vooruit te helpen. De Russische arbeiders werden weer gehuurd

arbeiders in de fabrieken, gelijkwaardig te hebben, stond de burokratie voor haar laatste taak — de likwidatie van de politieke macht der arbeiders. Het orgaan van deze macht was een speciale organisatie, die in het revolutionaire proces ontstond — de arbeidersraad. De burokratie bestreed de politieke organisatie van de massa — de Sovjets en de economische organisatie van de massa — de vakvereniging en stelde daar tegenover de organisatie, waarin de minste massadeelnemers waren en waarin de burokratie sterker was dan ergens anders — de partij. Op initiatief van Lenin werden, behalve het verbod van alle politieke partijen in het land, met uitzondering van de kommunistische partij, ook alle meningen en groepen, die het burokratische leiderschap van de partij bestreden, verboden, ten einde de mogelijkheid te voorkomen van een strijd voor de belangen der massa binnen de partij zelf. (Resolutie van het tiende kongres van de kommunistische partij van Rusland.) De partij werd een ondergeschikt orgaan van de burokratische caesar, zoals de arbeidersraden en de vakverenigingen een ondergeschikt orgaan van de partij. Een Bonapartistische diktatuur over de partij, de arbeidersklasse en het land had vorm gekregen.

Na het socialisme in de economie, de macht der

Engelse politiek in het nabije Oosten

De strijd die in Palestina wordt gevoerd, heeft velen in Europa en Amerika reeds tot de opvatting gebracht, dat de conflicten, die daar worden uitgevochten, niet van nationaal-Palestijns, maar van internationaal karakter zijn. In Palestina echter treffen zich de invloedsferen van Rusland aan de ene kant en Amerika en Engeland aan de andere kant.

Dit lijkt op het eerste gezicht onwaarschijnlijk, omdat niet alleen Palestina geklemd ligt tussen landen, die o.a. niet aan Rusland grenzen, maar ook omdat dit „Nationaal Tehuis” der Joden, in sommige opzichten niet van zo'n economisch belang is als o.a. Irak en Iran. In werkelijkheid is het Palestijns „vraagstuk” dan ook slechts een onderdeel van de machtspolitiek der „Big Three” in het gehele nabije Oosten. De secretaris van de Amerikaanse marine Frank Knox zeide eens van het Nabije Oosten, dat „dit gebied de grootste olievoorraden had van de wereld. „De gewone man kan zich de rijkdom van deze gebieden niet voorstellen. De olie kan hier wel 100 Rockefeller's maken.” Van dit standpunt uit bekeken is het dus geen wonder, dat zowel Amerika als Engeland, maar natuurlijk ook Rusland, bij deze gebieden het grootste belang hebben.

Zoals echter op de rest der wereld de tegenstellingen tussen de grote drie scherp tot uitdrukking komen in bezetting en militair machtsvertoon, zo is dit ook in het Nabije Oosten het geval. Daarvan getuigen de bekende troepenverplaatsingen aan de Turkse grens, de bezetting van het Zuiden van Iran door Engelse troepen en de vlootdemonstraties van Amerika in de Middellandse Zee. In Palestina echter zijn alleen Engelse troepen. Het is de moeite waard na te gaan, waarom Engeland dit doet en welke functie deze troepen hebben. Met de grote trek der Joden naar Palestina, vooral na 1918, werd de economische ontwikkeling van dit land ter hand genomen. De industrialisatie, de ontwikkeling van de landbouw en de daarmee gepaard gaande ontplooiing van de handel had tot gevolg, dat vele duizenden Arabieren, die vóór die tijd onder hun feodale en patriarchale heersers hadden geleefd, wegtrokken naar de in opbouw zijnde steden. De opbouw, niet alleen van de kolonies maar ook van de steden, bracht bij vele arme en onontwikkelde Arabieren het bewustzijn bij, dat zij het bij de Joden veel en veel beter hadden, dan ooit onder hun vroegere stamhoofden. Daardoor ontstond langzamerhand tussen beide bevolkingsgroepen een overeenstemming, die met lede ogen, niet alleen door de Arabische vorsten maar ook door de Engelsen, werd gadeslagen. De ontwikkeling van deze toestand moest vanzelfsprekend met alle middelen worden tegengegaan. In deze tijd nu de tegenstellingen tussen „Arabieren” en „Joden” zo hoog zijn opgeklommen, maakt het voor de huidige generatie de indruk alsof tussen

beide groepen vanouds een grote tegenstelling bestond. Het tegendeel is juist het geval, indien we tenminste P. Paassen, in zijn „The forgotten Ally”, („de vergeten bondgenoot”) mogen geloven. Voor 1918, of beter voor de eerste wereldoorlog, toen deze gebieden voor het belangrijkste deel onder Turkse heerschappij waren, vonden relaties tussen Joden en Arabieren nauwelijks plaats. Deze zijn pas goed ontstaan toen Engeland, na de eerste wereldoorlog, het mandaat over deze gebieden „verkreëg” en Englands minister Balfour, Palestina tot een „Joods Tehuis” bombardeerde.

Al spoedig na de afkondiging der Balfour-verklaring bleek, dat de verwzenlijking van de plannen van Balfour, op de grootste tegenstand van de Britse bureaucratie van het Ministerie van Koloniën stuitte. Ten einde het bestuur van dit Engels geworden mandaatgebied te organiseren, werden vele Engelse ambtenaren naar Palestina gezonden. Dit waren niet mensen, die krachtens de Balfourverklaring hiervoor geschikt waren. Het waren de aarts-reactionaire ambtenaren uit de Afrikaanse koloniën. Allerlei protesten en vertogen van de zijde der Joden en niet-Joden werden opzij gelegd. Al naar mate echter, de protesten luider weerklonken, vonden juist steeds meer relaties in Palestina plaats en groeide het door genoemde kringen geïntroduceerde anti-semitisme.

Het verloop van deze ontwikkeling moet niet alleen afgeleid worden uit de reactionaire gezindheid der vroegere Afrikaanse koloniedrijvers, maar meer uit de belangen, die de Engelsen in Palestina hebben. Ten slotte is de Engelse koloniale bureaucratie niets anders dan de agent van het Engels imperialisme, dat er blijkbaar geen belang bij heeft het vestigen van een sterke Joodse staat te bevorderen. Toch is vaak de bewering geuit, dat Engeland ermee gebaat zou zijn, Palestina tot een sterke staat te maken. Een der argumenten is meestal, dat Engeland bij een geïndustrialiseerd Palestina belang zou hebben in geval van oorlog en ter verdediging van Brits Indië. Een dergelijke redenering houdt echter in, dat dan grote massa's arme Arabieren naar de Joden „overlopen.” Dit stuit echter op het grootste verzet der Arabische vorsten, die alles in het werk zouden stellen (en op zeer demagogische wijze) de Arabische massa's voor te spiegelen, dat de Joden die het land okopen, hen nog armer maken dan zij reeds zijn.

Dit is echter niet de enige moeilijkheid waarmee het Britse Rijk in het Nabije Oosten te kampen heeft. Een andere is, dat, zoals b.v. in Egypte het onafhankelijkheidsstreven sterk is toegenomen. Blijkbaar is deze zo krachtig, dat de Engelse „arbeiders”-regering ertoe genoodzaakt werd de onafhankelijkheid van Egypte aan te kondigen. Dit doet Engeland niet uit overwegingen van politiek-„progresieve” aard,

maar omdat zij er niets voor voelt het Suez-kanaal tot middelpunt te maken van politiek-interne tegenstellingen. Daarom geeft zij in principe toe, maar ziet uit naar mogelijkheden om op andere wijze haar macht in deze gebieden te vestigen. Het gaat immers niet alleen om het Suez-kanaal, dat de verbinding vormt met het rijke Indië, maar om het gehele Nabije Oosten, dat het verdedigings, of beter het afsluitingsgebied vormt voor deze koloniën. Daarom is het voor Engeland een noodzaak elke vreemde macht uit deze gebieden te verwijderen. Ook haar zgn. „bondgenoten.” Met Frankrijk is dit reeds gebeurd. Dit land, dat na de vorige wereldoorlog een mandaat toegewezen kreeg over Syrië (ook zeer belangrijk voor olie) is langzaam maar zeker door Engeland uit deze gebieden weg geïntregerd. Reeds lang voor het uitbreken van de tweede wereldoorlog braken plotseling allerlei onlusten in Syrië uit. Bij nader onderzoek bleek dat Engeland Syrische „revolutionairen” en stammen uit Libanon bewapende en onlusten provoceerde. Bekend is b.v. dat na de grote slachting in Damascus (waar de opstand werd neergeslagen door de Franse troepen) ook tallozen, waarvan kon worden vastgesteld dat zij Engelse agenten waren, werden gearresteerd.

In deze oorlog toen Syrië bezet werd door de Vichy-troepen, en uit allerlei inlichtingen bleek, dat in deze gebieden de Duitsers probeerden vaste voet te krijgen, werden de Joodse kolonisten opgeroepen deze met Hitler sympathiserende regering in Syrië te vernietigen. Weliswaar waren de Joden in aantal te klein, maar het werk dat zij deden, is van groot belang geweest voor de overwinning van de Engelse legers. Na de oorlog ontstonden weer onlusten in Syrië en het resultaat is nu, dat Frankrijk uit deze gebieden is verdwenen.

Dat het Engeland ernst is om in het Nabije Oosten haar macht te handhaven blijkt verder uit haar bruggehoofd in Griekenland, haar steun aan Turkije maar ook uit het bezetten door haar troepen van Zuid-Iran, dat slechts luttele mijlen van Voor-Indië is gelegen. Al deze gebieden tezamen, die in oppervlakte groter zijn dan Europa (met uitzondering van het Russ. gedeelte) kunnen niet bezet worden door alleen Engelse troepen. Daarom zoekt de Engelse regering naar een mogelijkheid de heersende klasse daar zelf de macht te laten uitoefenen. Dit is o.a. mogelijk, als een Pan-Arabië wordt gevormd, een federatie van Arabische vorsten, die de macht uitoefenen natuurlijk onder opperste heerschappij van Engeland. Dit houdt echter de aanwezigheid van Engelse troepen in. En dit is de reden, dat in de toekomst zal blijken, dat men in deze gebieden feitelijk niet zonder een Joods „vraagstuk” kan. Er moet altijd een zgn. „onruststoker” zijn, waaruit Engeland het bezetten van deze gebieden door haar troepen kan rechtvaardigen. Want een onvermijdelijke consequentie van elke zgn. zelfstandige staat is op den duur, de eis van terugtrekking der troepen. En al zou deze niet direct voortkomen uit het intelligente brein der Arabische vorsten

DREIGENDE INFLATIE (I)

We horen in de laatste tijd nog al eens over het dreigende gevaar van inflatie. Dat is de waardevermindering van het geld, zodat alles veel duurder wordt. Het ligt voor de hand, dat zulk een waardevermindering in de eerste plaats een gesel voor de arbeidende bevolking is, die met het toch al karige weergeld dan helemaal niet weet rond te komen.

Inflatie is geen onbekend verschijnsel. Na de 1e wereldoorlog, zo omstreeks 1920 trad het in vele landen met ongekende hevigheid op, zodat men in Rusland of in Midden-Europa bijv. een miljoen voor een brood moest betalen. Of dat een tramritje 1 miljoen kostte. Deze waardevermindering ging zo ver, dat men in vele landen een nieuwe munt invoerde, omdat de oude waardeloos geworden was. Zo kreeg Rusland zijn Tsjernowetz, Duitsland zijn Goudmark, België zijn Belga. Frankrijk en Italië gingen ook tot een nieuwe munt over, maar die behielden de oude namen van Franc en Lire.

Zulk een inflatie is echter niet alleen een ramp voor de arbeidende bevolking, maar ook voor belangrijke delen van de bezittende klasse. Wie 'n geld in staatspapieren belegd heeft, is het kind van de rekening. Zou een millionaire zo onverstandig geweest zijn, om al zijn geld alleen in schuldbekentissen van de staat te leggen, dan was hij zijn millioentjes kwijt. Voor 1 miljoen kon hij dan niet meer dan een brood kopen. En wie zijn geld belegd heeft, door het aan anderen uit te lenen, bijv. in de vorm van een hypotheek krijgt in zo'n tijd weldra zijn geld terugbetaald, maar hij kan er niets voor kopen. Het is waardeloos geworden. Wie geld op de spaarbank heeft, is het praktisch kwijt. Hij kan het wel van de bank terugkrijgen, maar hij kan er ongeveer niets voor kopen. Het is dus feitelijk, dat niet alleen de arbeidende bevolking bij zulk een inflatie verarmt, maar ook aanzienlijke delen uit de burgerij, die wat centjes hebben opgespaard, of ze in staatspapieren hebben belegd.

en stamhoofden, zeker zou het hen ingeblazen worden door de Russen, die in de aanwezigheid van de Engelse troepen een begrijpelijk gevaar zien.

Zij, die daarom menen, dat in Palestina de moeilijkheden zullen zijn opgelost als het Joodse vraagstuk zal zijn geliquideerd vergissen zich ten zeerste. Zowel de vestiging van een Zionistische staat, als de verhindering daarvan zal de algemene politieke onrust in Palestina en ook niet in het Nabije Oosten veranderen. Daarvoor is nodig, dat alle uithuizende machten in het Oosten zullen zijn verdwenen. Dit zal een strijd zijn, die niet in deze gebieden alleen zal worden uitgevochten. Blijken zal in de toekomst, dat deze strijd slechts een onderdeel zal zijn van de grote strijd, die in de gehele wereld wordt uitgevochten.

Maar voor andere delen van de bezittende klasse kan zulk een inflatie heel voordelig zijn, of zo ze er niet DIRECT voordeel van hebben, brengt het hun toch geen nadeel, terwijl ze voor de toekomst goede winstkansen hebben, als de arbeidende bevolking en de spaarders en dergelijke geruineerd zijn. Dat zijn de bezitters van fabrieken en bedrijven, vooral van die, welke voor de export werken, grondbezitters, kortom allen, die hun geld in productiemiddelen hebben belegd. Het geld moge waardeloos geworden zijn, de bedrijven staan er nog ongeschonden, om op een nieuwe grondslag nieuwe winsten voort te brengen.

Het is dus geen wonder, dat er onder de bezittende klasse zelf „verschil van mening” is over het nut of de schadelijkheid van de inflatie. En dus zal de bezittende klasse hier niet als eenheid optreden, om de waardevermindering van het geld te voorkomen. Natuurlijk heeft deze hele bezittende klasse het liefst een „gezonde” geldtoestand. Maar als deze nu eenmaal ziek is, dan is de weg tot genezing door middel van inflatie minder verwoestend voor hen, die hun geld in goederen of in bedrijven hebben gestoken.

In dit verband moeten we een krantenbericht van deze week bezien. Er werd aangekondigd, dat een „STICHTING TOT DAADWERKELIJKE BESTRIJDING VAN HET INFLATIEGEVAAR” is opgericht. En wie zitten daar in hoofdzaak in? Het zijn vooral spaarbanken, hypotheekbanken, semi-officiële sociale verzekeringsfondsen, pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen, boer-rentebanken, banken, notarissen. Dat zijn allen instituten, die zich met het uitlenen van gelden bezighouden, wier kapitaal feitelijk alleen uit geldkapitaal bestaat. Al dergelijke instituten worden door een inflatie practis onteigend. Ze willen de maatschappij voor de ramp van een inflatie behoeden. Maar zo onbaatzuchtig, als de heren zich voordoen, is het nu ook weer niet. Want hierbij gaat het om de redding van hun eigen kapitalen. Dat het zuiver eigenbelang is, zullen we nog zien aan de maatregelen, die deze heren voorstellen, om een inflatieramp te voorkomen. Ze willen de kosten van de redding van hun kapitalen op de arbeidende bevolking verhalen. We zullen dat duidelijk aantonen.

Als we de rol van deze geldinstituten goed in het oog willen vatten, moeten we zien, wat er in het hele bedrijfsleven eigenlijk gebeurt. De bezittende klasse heeft haar geld in allerlei ondernemingen belegd. Bijv. in de metaalindustrie, de scheepsbouw, de textiel en andere takken van industrie, maar ook in banken, verzekeringsmaatschappijen, staatspapieren enz. Dit kapitaal vraagt om winst. Ongelukkig echter, kunnen de eigenlijke winsten alleen voortgebracht worden uit

bedrijven, die werkelijke producten voortbrengen, zoals de scheepsbouw, metaalindustrie, elektriciteitsbedrijven enz. Maar verzekeringsmaatschappijen of hypotheekbanken brengen zelf geen winsten voort. Deze instituten lenen hun gelden o.a. uit aan industriële ondernemingen, of landbouwbedrijven. Later krijgen ze dan hun geld met rente weer van deze ondernemingen terug. De bedrijven die werkelijke producten voortbrengen, moeten dus feitelijk een deel van hun winst afstaan aan de geldinstituten. Deze instituten delen praktisch mee in de winsten, die in de metaal enz. worden voortgebracht. In zoverre zijn die instituten parasieten op het lichaam van de industrieën. Maar we kunnen ook zeggen: de arbeiders uit de metaal enz. moeten niet alleen de winsten voortbrengen van de metaal enz. maar ook voor de geldinstituten.

Hieruit komen verschillende dingen voort. Ten eerste, dat de industriële- en landbouwondernemingen natuurlijk met lede ogen aanzien, dat ze een deel van hun winsten aan de geldkapitalisten moeten afdragen, zoals de boer met lede ogen aanziet, dat hij een aanzienlijke pachtsom moet betalen aan hen, die er niets voor doen. Er volgt ook uit, dat de geldinstituten alleen aan hun winst kunnen komen, als het bedrijfsleven in de metaal of de textiel enz. voldoende winsten maken. Want zij kunnen ze pas uit de tweede hand krijgen. Vandaar dat de nieuwe „Stichting tot daadwerkelijke bestrijding van het inflatiegevaar” op haar program heeft staan: verhoging van de arbeidsproductiviteit, (niet van henzelf, want zij arbeiden niet).

Laten we ons nu meer in het bijzonder met het gevaar van inflatie bezighouden. Wat is er met zulk een waardevermindering van het geld eigenlijk aan de hand? Dat kan men op vele manieren zeggen, en daarbij telkens een bepaalde kant van het geval naar voren brengen. Men kan zeggen, dat de maatschappij ziek is, doordat er te veel geld onder de mensen zit. Er is veel meer geld aanwezig, dan normaal aan goederen gekocht kan worden. De zaak zou dan weer „gezond” zijn, als men de mensen dat geld afnam. Maar wie geld heeft, voelt niets voor zo'n oplossing. Toch heeft de minister van Financiën wel iets in die richting gedaan, door het geld laten inleveren en grote sommen te blokkeren. Dit helpt voorlopig wel wat, maar het is nog lang geen penicilline. De geblokkeerde sommen hangen nog altijd als een zwaard boven het bedrijfsleven, terwijl bovendien de oorzaak, waardoor zulke sommen onder de mensen komen, niet weggenomen is.

In die grote geldvorming speelt de staat zelf een belangrijke rol. Op het ogenblik zijn de staatsinkomsten veel geringer dan de uitgaven. En dus moet de staat het tekort op de een of andere manier aanvullen, of zijn onkosten omiaag schrijven. Bijv. de aflossing of de rentedienst van de staatsschulden zou stopgezet kunnen

(vervolg op pagina 8)

Nogmaals „Eerlijkheid in het huwelijk“

Met grote belangstelling heb ik de artikelen over „Eerlijkheid in het huwelijk“ in „Spartacus“ gevolgd en ik zou er niet aan gedacht hebben mij in deze discussie te mengen, als ik in de hele opvatting van dit probleem (?) niet één ding gemist had, n.l. de marxistische opvatting en daarom kom ik de redactie van „Spartacus“ vragen voor het volgende een plaatsje in te ruimen. Wel mogen de meningen in de bond verdeeld zijn over de eerlijkheid in het huwelijk, zoals wij dit momenteel kennen; over de marxistische opvatting, dat met het veranderen van bestaande maatschappelijke verhoudingen ook de bestaande huwelijksverhoudingen zich volkomen zullen wijzigen, kunnen wij het volgens mij wel eens zijn.

Wij marxisten weten, dat het monogame huwelijk met de burgerlijke maatschappij gegroeid is. Immers bij andere maatschappelijke verhoudingen was het monogame huwelijk niet het hoogste goed. Was het in het feodale tijdperk in veel streken niet heel vanzelfsprekend, dat de kasteelheer bij het huwelijk van zijn horigen de eer-

(vervolg van pagina 7)

worden. Of de uitgaven voor leger en vloot zouden geschrapt kunnen worden. Voor zulke „oplossingen“ voelt de bezittende klasse echter niets. Ook kan de staat de salarissen der staatsambtenaren of de uitgaven voor onderwijs en sociale diensten besnoeien. Maar voor die „oplossingen“ voelt de arbeidersklasse weer niets. En gezien de reeds algemene ontevredenheid, wil de bezittende klasse het hier nog niet op een directe krachtproef aan laten komen. Voorlopig bewandelt ze dus de weg van de geleidelijke afbraak of het uitstellen van de werkelijke vernieuwingen. De staat moet tijd winnen, om de kasten van de staatssanering geleidelijk op de bevolking te kunnen verhalen. Dit tijd winnen gebeurt dan, door de tekorten aan te vullen met nieuwe leningen op korte termijn. Wel moeten dan de geleende sommen met rente teruggegeven worden, zodat langs deze weg de tekorten juist toenemen, maar in de gewonnen tijd kan dan langs andere weg bezuinigd worden, ten koste van de arbeidende bevolking. Of in die tijd kunnen misschien de staatsinkomsten stijgen, doordat door verhoogde productie meer winst in de bedrijven gemaakt wordt, zodat dividendbelasting en dergelijke grote baten opbrengen. Zo staat het weer „gezonder“ maken van de staatsfinanciën in het nauwste verband met de verscherpte uitbuiting van de arbeidende bevolking. Een verscherpte uitbuiting dus, o.a. de enorme betalingen van aflossing en rentedienst op de staatsschulden aan onze couponnetjes-knippende „medeburgers“ te kunnen voldoen.

(wordt vervolgd).

ste bruidsnacht met de bruid doorbracht? Heeft er niet nog veel vroeger in de periode van het matriarchaat een grote vrijheid voor de vrouw bestaan? Was veel wijverij in bijna alle tijden niet het recht der bezittende klasse, d.w.z. der rijken dezer aarde? En ook nu, in deze kapitalistische maatschappij, is dit niet afgeschaft, ook al is de bigamie strafbaar. Hoeveel patroons hebben niet een verhouding met hun secretaresse? Bijna elke man, die het betalen kan, heeft naast zijn wettige ook nog zijn onwettige vrouwen. Maar voor de grote massa is het monogame huwelijk nog altijd een door god gewijd sacrament; immers in de beslotenheid van het gezin moet de man zich herstellen van de vermoeienissen van zijn dagelijks werk, om energie op te doen die er nodig is voor zijn hernieuwde uitbuiting. Maar vooral in het huwelijk, de maatschappelijke instelling, die de verantwoording draagt voor het opgroeien van het nieuwe geslacht.

Wel worden er in tijden van oorlog seksuele vrijheden toegestaan; dat is voor oorlogvoering nu eenmaal noodzakelijk. In het kapitalisme zelf hebben ook tengevolge van crisis en oorlog verschuivingen plaats gevonden. Er is vermindering van kapitaal gekomen; ook kapitalisten zijn ten onder gegaan en nieuwe zijn ontstaan. Zo kan men o.a. de vele echtscheidingen in de betere kringen verklaren. Veel huwelijken hebben hun veilige economische basis verloren, vandaar echtscheiding en nieuw huwelijk. Dit zijn verschuivingen, maar geen principiële veranderingen van het monogame huwelijk. In tegendeel, het monogame huwelijk moet blijven bestaan als een der pijlers waarop de kapitalistische uitbuiting rust.

ONTHULLING VAN HET MONUMENT

De onthulling van het monument en het bijzetten der urnen van H. Sneevliet en negen andere Kameraden, zal plaats vinden op Zaterdag 9 November 1946, te Westerveld, na aankomst van de trein, welke om 13.13 uur vertrekt uit Amsterdam (C.S.).

Kaarten voor de plechtigheid in de aula, zijn op schriftelijke aanvraag verkrijgbaar bij den Secretaris van het Comité.

Voor mij is het probleem „eerlijkheid in het huwelijk“ dan ook verder niet discutabel. Want hoe kunnen wij over eerlijkheid praten, als de grondslag door en door oneerlijk is. De economische afhankelijkheid van de man, maar vooral ook van de vrouw in het huidige huwelijk, is zo, dat wij onder deze verhoudingen alleen voor

ons zelf van geval tot geval een conclusie kunnen trekken. Pas als en de man en de vrouw economisch vrij van elkander zullen staan, als een vrouw niet meer als een slavin aan haar gezin gebonden zal zijn, als zij zich niet meer hoeft te verkopen voor geld in het huwelijk en daar buiten, als wij mensen niet meer in kleine hokken gestopt zullen worden, omdat wij getrouwd zijn en economisch geborgen (god helpe ons de brug over) zoals nu het geval is, pas dan, als de maatschappelijke voorwaarden aanwezig zijn, kan er sprake zijn van eerlijkheid in ons liefdesleven, omdat men dan pas werkelijk vrij zijn partner zal kunnen kiezen. Dit was wat ik in voorgaande artikelen miste en wat ik meen, dat toch in „Spartacus“ gezegd moet worden.

WAT ONS OPVIEL

Tussen 15 Juni en 15 Juli zijn in Amerika volgens het Bureau van Arbeid-statistiek de prijzen van voedsel 13.08% gestegen; de kosten van onderhoud in het algemeen 5.5%. De grootste sprongen zijn gemaakt door de prijzen van het vlees (30% in de hoogte), boter (32%) en melk (15%). Het is een bekend feit dat de schattingen van dit bureau zeer conservatief zijn; bovendien zijn de prijzen sinds 15 Juli nog meer de hoogte in gegaan. Deze verhoogde prijzen treffen natuurlijk den arbeider het meest daar het grootste gedeelte van zijn loon juist voor zulke dingen als vlees, boter en melk wordt uitgegeven (Door de stijging in de prijzen van de drie genoemde voedingsmiddelen met die van het algemene levensonderhoud te vergelijken, kan men gemakkelijk zien dat zeer veel andere artikelen weinig of niet duurder moeten zijn geworden. D.R.).

Dezelfde week dat de bovengenoemde cijfers werden gepubliceerd maakte Reconversion Director John Steelman bekend, dat hij heeft besloten loonsverhogingen niet toe te staan; in het bijzonder heeft hij afgeslagen een verzoek van de arbeiders in de Pacific Coast hout-industrie om 1/2 cent per uur loonsverhoging. Reken dus maar zelf uit: dezelfde lonen plus verhoogde kosten, dat is samen loonsverlaging.

Vertaald en verkort naar een artikel in Labor Action, 19 Augustus, 1946.

Vreemde berichten

Het Apeldoorns Dagblad van 26-9-46 maakt melding van het feit, dat het Nederlandsche Bantam met de lading mosterd en phosphorgas, dat vernietigd moest worden, in de diepte is verdwenen. Wie kan ons inlichten wat de bedoeling van dit transport is geweest?

2 November 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 44

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Alle gelden naar Uitgeverij „De Vlam“
postgiro 168797 te Amsterdam

De grote verandering

Vaak is de vraag opgeworpen of de Indonesische Republiek wel een zelfstandig leven had kunnen ontwikkelen, indien de Nederlanders of de Engelsen direct zouden zijn geland. Zeer velen, ook de zgn. „progressieven“ zijn vaak bereid een bevestigend antwoord te geven. Afgezien van het feit, dat het beantwoorden van deze vraag feitelijk zinloos is, bewijst het bestaan van de republiek, dat het wegvallen van de zwaarste druk voldoende was om tot die ontplooiing te komen, waartoe zij zich nu heeft ontwikkeld.

Er is in ons blad reeds op gewezen, hoe de aarzelande Soekarno en Hatta onder de dreiging van „een opstand over heel Java“ de republiek tenslotte uitroepen. Het was de niet te stuiten druk van onder-op, die de Republiek deed ontstaan, en reeds van de aanvang af hadden de leiders de grootste moeilijkheden, de beweging in „ordelijke“ banen te leiden.

Dit laatste is te wijten aan het feit, dat de belangrijkste regeringspartij, de zgn. Partai Sosialis, waartoe ook Sjahrir behoort, nog kort geleden zeer weinig invloed in de Indonesische arbeidersklasse had. Het grootste deel van de partij wordt gevormd door ambtenaren en intellectuelen. Een ander steunpunt vindt deze partij in de belangrijke boeren-organisatie, de zgn. Barisan Tani Indonesia. Onder de revolutionaire gezinde en georganiseerde arbeidersklasse had de regering zo goed als geen invloed. Veel meer waren het juist haar tegenstanders, n.l. de communisten en Tan Malakka, die de basis van hun macht in de arbeidersklasse vonden.

Wijl de Barisan Boeroeh Indonesia dit reeds was. Zij organiseerde dus niet alleen arbeiders, die lid van haar waren, maar reeds gehele bedrijfspersonelen.

Daarmee is echter het belang van de B.B.I. nog niet voldoende belicht. Zij immers is het geweest, die voor een belangrijk deel de mogelijkheid heeft geschapen de bedrijven in staatseigendom te brengen. Dit gold niet alleen voor de bedrijven, die in het bezit waren van Nederlanders; ook Chinese en Indonesische bezittingen werden door haar onteigend. Dit ging meestal zo, dat het bestuur van de vakvereniging het bedrijf in naam van de staat overnam. Ondervond men bij dit proces veel tegenwerking, dan werd niet zo lang gestaakt tot de ondernemer verdween. Ook ging men vaak genoeg tot revolutionaire bedrijfsbezetting over. Het bedrijf werd dan onder beheer gesteld van de leiding der vakverenigingen, terwijl de bedrijfsleiding werd uitgeoefend door arbeiders uit de vakbeweging zelf. Op deze wijze werden de bedrijven tot collectief, republikeins bezit verklaard.

Ondanks het feit, dat de Partai Sosialis — waarvan de rechtervleugel door Sjahrir en de linkervleugel door Sjarifoeddin vertegenwoordigd wordt — deze ontwikkeling met lede ogen gadesloeg, kon zij in het begin toch niet tegen de in de B.B.I. georganiseerde arbeidersklasse optreden. De Barisan Boeroeh Indonesia immers heeft twee functies, n.l. een sociale en een nationalistische. Het uitgesproken revolutionaire, anti-kapitalistische optreden kon pas vorm en gestalte krijgen als verhinderd werd, dat de Geallieerden voet aan wal zetten. Tegelijk echter moest een gecoördineerd politiek instrument worden gevormd, dat alle krachten tegen het directe gevaar — n.l. het koloniaal-kapitalisme — samenbond. Zowel Sjahrir als de Indonesische arbeidersklasse hadden het grootste belang bij het handhaven en sterker worden van de republiek. Dit is dan ook de reden, dat Sjahrir c.s. zich in het begin niet tegen de tegen imperialisten gerichte stakingen hebben verzet. Het besluit, door alle arbeidersorganisaties verleden jaar ge-

nomen, om het werk neer te leggen, zodra een „vreemde mogendheid“ de macht probeerde te heroveren, kon dan ook zijn instemming vinden. Dat dit besluit de arbeiders ernst was blijkt uit verschillende voorbeelden.

Toen de drukkerij Kolff in Batavia, door de Geallieerde troepen werd bezet, besloot het personeel slechts aan het werk te gaan als de drukkerij tot staatseigendom, dus tot republikeins eigendom werd verklaard. Tevens werd getist, dat indien aan deze voorwaarden zou worden voldaan, niets zou worden gedrukt, wat beledigend of in strijd zou zijn met de belangen van de republiek.

Een ander voorbeeld werd gegeven door de arbeiders werkzaam bij de gas- en elektriciteitsbedrijven. Zij besloten, dat geen energie meer zou worden geleverd aan de Nica.

Dergelijke soort acties werden in het begin door Sjahrir c.s. gaarne ondersteund. Zeker zal het ook zijn sympathie hebben gehad, dat de B.B.I. de bedrijven tot staatseigendom verklaarde. Met de wijze waarop dit gebeurde kon hij zich echter niet verenigen. Onherroepelijk moest hij afwijken, dat de leiding van een bij de B.B.I. aangesloten vakvereniging het bedrijf — al zij het voor de republiek — in beheer nam en dat de arbeiders uit de bedrijfspijns opgebouwde vakverenigingen zelf de bedrijfsleiding voerden. Nooit kon hij toestemmen in de eis der arbeiders, werkzaam in de suiker-industrie, hun organisatie de suiker-distributie op te dragen, of de Dewan 2 Boeroeh (dat zijn de arbeidersraden) te belasten met de bedrijfsleiding der fabrieken. En vanzelfsprekend moest hij het door de arbeiders van Jogjakarta tot hem gerichte verzoek afwijzen, de diverse bonden in te schakelen bij productie en distributie.

Toch bood het afwijzen dier eisen of het niet-erkennen der door de arbeiders ingestelde leiding Sjahrir veel moeilijkheden. Niet alleen immers groeide daardoor het wantrouwen, maar de bedrijven vormden ook zichzelf beschermende, militaire organisaties. Naast het Republikeinse leger (de T.R.I.) werd een bedrijfspijns gevormde afweer gemaakt, die zich weer organisatorisch bij de zgn. Lasjkar Rakjat voegde.

Het is duidelijk dat tegen een dergelijke ontwikkeling, die alle symptomen draagt